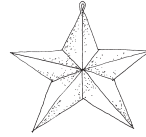

Naš božič

Sredi adventa, ko so se dvignile novembrske megle, ki so legale s svojo težo na polje in ceste in nas je nadlegoval zračni pritisk, se je v naši družini nekaj premaknilo. Zaživel je topli spomin na božične praznike. Otroci smo čuli, da je na podstrešju zaškripal pokrov stoletne skrinje. Vedeli smo, da so ateji hoteli videti, kaj je pravzaprav z lesenim hlevčkom in s sveto družino, ko so jo lani zgradili. Ono staro štalico je razjedel čas.

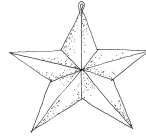
Nemirni smo postali v pričakovanju božiča. Mislili smo na božično drevesce, okrašeno z jabolki, zvezdicami in svečkami, ki ga prinese iz nebes angelček. Večjih daril si nismo mogli predstavljati; kvečjemu pomarančo in rožič.

Mama, babica in dekla so se začele ubadati s pomivanjem posode (ribale so jo s peskom), stolov, miz in podov, z brisanjem šip in slik. Iz žehte prtov in lanenega perila je kar puhtela para, ki je dišala po

sodi in kuhanem pepelu. Pralnih praškov še nismo imeli. S postom in molitvijo smo se bližali praznikom velike svetonočne zvezde. Stari hlapec je zbrano molil naprej rožni venec in v naš molitveni zbor je udarjalo: »Češana si Marija, gnade si povnu, Buoh je stuobu, ti si žegnana med ženami in žegnan je ...« Oj, to je bila žegnana naša družinska miza, h kateri je dostikrat, posebno ob večjih praznikih, prisedel tudi popotni, beraški človek ... in nam vsem je ta miza nudila, dajala duhovne in telesne moči za delavnik, nedeljo in praznik.

Za sveto biljo pa je bila že pogrnjena z domačim lanenim prtom, na katerem je čudovito dehtel mizjak z janežem odišavljen, in jaslice so stale na skali, ovčke in pastirji na mahu, angel nad njimi.

Ko je odzvonilo večernico, so se v stari ponovci z žerjavico vžgale vrbove zvezane veje, špajka in mira, in šli smo v procesiji z

molitvijo kadi in z žegnano vodo škropit prostore hiše, hleva in kašče. Nato je bila večerja: kuhano suho sadje, pomešano s kuhanim fižolom. Otroci smo v trepetu čakali, kdaj bo angelček pricینگljal – saj bo iz nebes prinesel smrečico, polno lučk, in gotovo bo kaj lectov viselo na vejicah ... Po lopi je ropotalo in otroci smo nestrпно čakali – in je zacingljalo.

Joj, pridite, pridite otroci – so zaklicali babica. Pohiteli smo v veliko družinsko sobo, kjer je na mizi poleg jaslic stala smrečica, vsa v lučkah, in pod smrečico darovi, za vsakega tri jabolka, dva rožiča, nekaj orehov in pomaranča, in hvala božičku – tudi »škrnicel cikrinov«.

Koj so se naše ročiče stegnile po dobrotah – takrat pa je Pehtra baba s coklo močno zaropotala na vrata – joj, bežimo! – a atej so jo zapodili v gozd.

Seveda smo koj začeli hrustati dobrote. Nato smo zapeli »Sveta

noč« – v zboru cele družine, atej pa so zbor spremljali s citrami.

Hrustanje sladkarij se je nadaljevalo, čeprav je mama rekla: »Le pučosno jemu, da bo dle dvaru...!«

Starejši so šli k polnočnici, otroci pa pod zvezdice spat.

Ko smo dorasli, smo polnočnico obhajali s cerkvenimi pevci na koro v farni cerkvi. Peli smo latinsko mašo. Na podružnici pa zjutraj ob 6. uri – to božjo službo smo pričakali – v celotnem vaškem zboru, kjer smo še malo vadili in nato v cerkvi peli stare božične pesmi, katere pa so v sedanjem času že v pozabi.

Ja, v kateri stoletni skrinji bi še našli te stare, čudovite speve, da bi v domači Betlehem priklicali globoko, skromno, a živo občuteno skrivnost božičnega večera, sveto glorijo miru, ljubezni in žive vere, glorijo, ki bi dvignila srca iz materije, iz prenasičenosti zemeljskih dobrin v višino krščanskega božiča.